de Molenvriend

No. 5

herdruk april 2004

Uitgave van de Vereniging
"Molenvrienden Land van Cuyk"

Molenvrienden

land van Cuyk

DE MOLENVRIEND

ORGAAN VAN "VERENIGING MOLENVRIENDEN LAND VAN CUYK"
REDACTIEADRES: JOHAN REIJNDERS KRUISHOUT 50 5431CS CUYK
TEL: 08850-15072

SECRETARIAAT: BEN VERHEIJEN MOLENEIND 4 5431HW CUYK
TEL: 08850-13298

VOORZITTER: JOHAN REIJNDERS KRUISHOUT 50 5431CS CUYK
TEL: 08850-15072

VICE-VOORZ.: ROBBERT VERKERK ISABELLALAAN 30 CUYK
TEL: 08850-13647

PENNINGMEESTER EN LEDENADMINISTRATIE:
EDDY DERKS PATRIJSSTR. 5 5431XV MILL
TEL: 08859-3881
GIRO: 1085723 RABOBANK CUIJK
REK.NR. 110556194

BIOTOOPWACHT LAND VAN CUYK:
EDDY DERKS PATRIJSSTR. 5 5431XV MILL
TEL: 08859-3881

ARCHIEFCOMMISSIE:

ARCHIEFCOMMISSIE MOLENVRIENDEN LAND VAN CUIJK:

P/A PROF.V.D.BRINKSTR. 22 5431 WV CUIJK
TEL: 08850-17039

De Voorpagina: *De Mariamolen te Haps.*

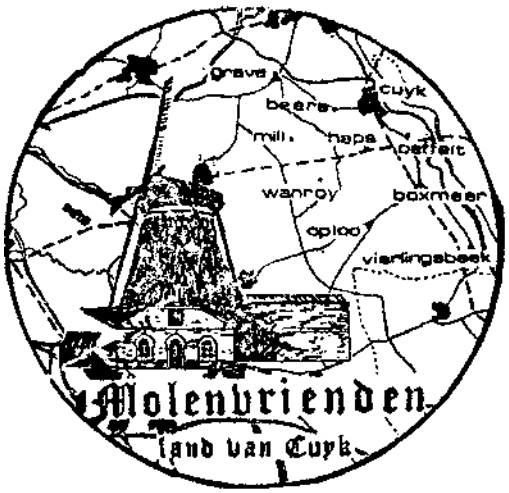

Mededelingen van het Bestuur

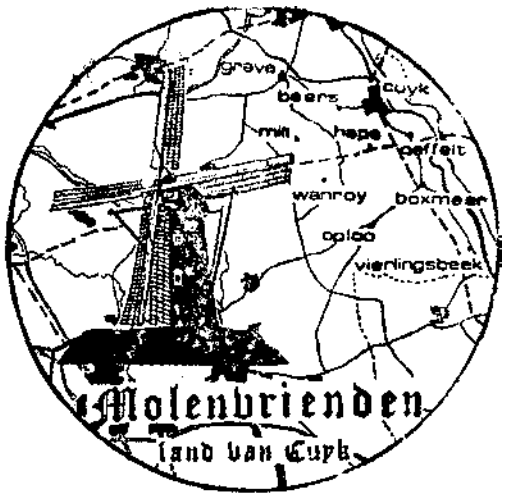

Een driewerf hoera, Katwijk, St.Hubert en Oeffelt.

Ondanks de moeilijke omstandigheden, waaronder gemeenten, eigenaren en molenliefhebbers de laatste jaren in geheel Nederland restauraties en grotere reparaties hebben moeten realiseren, kunnen wij wat het Land van Cuijk betreft, dit jaar getuige zijn van voltooing van de restauratie van de molens te Katwijk en te St. Hubert en het gereed komen van de eerste fase van herstel van molen "de Vooruitgang" te Oeffelt.
Drie geheel op zichzelf staande restauraties qua omstandigheden en uitvoering.
Het herstel van de molen te Katwijk kwam tot stand door forse inspanningen van eigenaar v. Kempen en de gemeente Cuijk, waarbij de molen eigendom blijft van eigenaar van Kempen.
De molen te St. Hubert (gem.Mill en St.Hubert) werd na aankoop door de gemeente direkt hersteld, zodat verder verval gestopt kon worden. De molen staat er nu prachtig bij en zal zo snel mogelijk, zoals ook de molen te Katwijk door de molenaars van onze vereniging bedient gaan worden.
De molen te Oeffelt is een wel zeer apart geval. Een niet op de monumentenlijst staande romp kon na jarenlange inspanningen van ons lid Theo v. Bergen en later door het oprichten van de Stichting "de Oeffeltse Molen" o.l.v. burgemeester Theo v.Casteren, enkele weken geleden voorzien worden van zijn kap. Wij hopen, dat ook de 2e fase voorspoedig zal verlopen.
Alle mensen in Cuijk, Mill en Oeffelt, welke zich de afgelopen jaren voor herstel van deze molens hebben ingespannen, willen wij alle lof toezwaaien.

Stefan Willems.

Met instemming van de algemene ledenvergadering van 5 maart j.l. kon ons lid, Stefan Willems, in het bestuur opgenomen worden. Hij zal zich vooral inzetten op het gebied van molendocumentatie en het verenigingsarchief bijhouden. Zijn adres vindt U op pag.2.

Contributie 1987.

De minimum contributie voor leden bedraagt ook voor dit jaar f20,-. Naar aanleiding van de algemene ledenvergadering is besloten de donateursbijdrage te stellen op minimaal f12,50. De reden is vooral de hoge kosten van verzending van ons orgaan "De Molenvriend". Wij hopen, dat onze donateurs begrip kunnen opbrengen of hun donateursschap omzetten in een lidmaatschap.

Johan Reijnders.

Mededelingen van het Bestuur

Jaarverslag van de Vereniging Molenvrienden Land van Cuijk over 1986.

I. *Vergaderingen van het dagelijks bestuur:*

Het dagelijks bestuur heeft het afgelopen jaar 12 keer vergaderd. Door omstandigheden is de vergaderdag verschoven van maandag naar vrijdag, hetgeen nog wel eens problemen oplevert m.b.t. de voltallige aanwezigheid van de bestuursleden. Op uitnodiging werden deze vergaderingen ook altijd trouw bijgewoond door ons lid in opleiding Stefan Willems, die te kennen gegeven heeft het bestuur officieel te komen versterken.

II. *Bijeenkomst van de Vrijwillige Molenaars:*

Binnen onze vereniging bestaat een commissie van vrijwillige molenaars en molenaars in opleiding. Ongeveer elk kwartaal komt deze commissie bij elkaar om te praten over de situatie van de molens in onze streek, het werken op deze molens, opleidingen, instruktie avonden etc. In een redelijk gezellige sfeer kwamen deze mensen zodoende 4 keer bij elkaar.

III. *Leden en donateurs:*

In het afgelopen jaar waren 53 mensen lid van onze vereniging. Het aantal donateurs bedroeg in totaal 16. Het is misschien wel aardig te vermelden, dat onze jongste donateur 3 jaar oud is, dit is Bart Pennings uit Mill.
Al met al is onze vereniging intussen een van de grootste molenbeschermingsinstanties in onze provincie. Hoewel de meeste leden en donateurs uit onze streek komen, vinden we op onze ledenlijst toch ook mensen uit o.a. Amsterdam, Terneuzen, Groot Schermer, Hilvarenbeek etc.

IV. *Aktiviteiten van onze Vereniging:*

Op 19 april 1986 werd op de molen te Beugen een zgn. open dag gehouden. De bedoeling was om mensen te werven, die opgeleid wilden worden tot vrijwillig molenaar.
In totaal gaven 9 mensen zich tijdens deze dag op. Later kwamen er nog enkele bij en zoals gebruikelijk vielen er ook weer kandidaten af. De situatie is nu zo, dat er 8 mensen zijn, die de opleiding tot vrijwillig molenaar volgen.
Om straks al de 11 molens in het Land van Cuijk de nodige aandacht te kunnen geven, hebben we toch wel 20 mensen nodig, dat is twee per molen.
In het afgelopen jaar slaagde Peter Simons uit Cuijk voor vrijwillig molenaar, zodat het aantal aktieve gediplomeerde mensen nu op 6 is gekomen.

Nationale molendag:
Op deze, welke zoals gebruikelijk op de 2e zaterdag van mei van het afgelopen jaar gehouden werd, zetten alle molenaars weer hun beste beentje voor om zoveel mogelijk molens te laten draaien en om de mensen op de molens rond te leiden om te laten zien en te vertellen hoe koren gemalen wordt of hoe bepaalde onderdelen in de molen werken.

Molendag Land van Cuijk:
Op 1 juni werd door onze Vereniging een eigen molendag georganiseerd. Doordat dit op een zondag plaatsvond, kwamen er molenaars en molenliefhebbers uit diverse streken van ons land naar onze streek om de zaak hier eens te bekijken. Dit evenement is een zeer groot succes geworden en zeker voor herhaling vatbaar. Misschien niet elk jaar, maar bijvoorbeeld om de 2 jaar.

Het Groen Boekje:
In het afgelopen jaar heeft vice-voorzitter Robbert Verkerk het zgn. Groen Boekje samengesteld. Achter de groene kaft vindt men informatie over de molens en molenrestanten in onze streek. De bedoeling was om de mensen, welke de molendag Land van Cuijk bezochten te informeren over het molenbestand in onze streek en eveneens voor wat betreft de molenrestanten. Via de vereniging De Hollandsche Molen heeft dit boekje meer bekendheid gekregen en konden diverse molenliefhebbers een exemplaar bij onze vereniging bestellen. In totaal zijn er zo ongeveer 80 boekjes uitgegeven.

Publikaties in de media:
Op regelmatige tijden wordt kopij aan de regionale bladen aangeboden. Dit betreft informatie over molens in het algemeen, restauraties, molendagen, het zgn. nachtmalen zoals dat ook dit jaar op de Ster in Wanroij is gebeurd.
Daar we hoofdzakelijk in de weekbladen publiceren, wordt de info aan verschillende bladen aangeboden, zoals:
De Echo te Cuijk,
Het Cuijks Weekblad,
Het Boxmeers weekblad,
De Millse Koerier
en soms ook De Maaskanter.

De biotoopwacht:
Penningmeester Eddy Derks is de biotoopwachter voor het Land van Cuijk. Dit betekent, dat hij de direkte omgeving van de molen in de gaten houdt v.w.b. bebouwing en boomaanplant. Zo was hij betrokken bij de biotoop bij de Ster te Wanroij, de Bergzicht te Gassel en de Heimolen te St.Hubert. De funktie oefent hij uit namens het Gilde van Vrijwillig Molenaars. In praktijk staat hij nog al eens in z'n eentje tegenover milieubeschermers, gemeente etc. Het ligt in de bedoeling deze funktie wat meer in onze vereniging te integreren om zodoende meer steun te kunnen verlenen aan de belangrijke funktie. In veel gevallen laat het direkte gebied bij de molens veel te wensen over voor wat betreft de windvang, waar de molens het tenslotte toch van moeten hebben.

Het bijwonen van externe vergaderingen of evenementen:
= De vergadering van de Hollandsche Molen.
= De vergadering van de Vrijwillig Molenaars.
= De Brabantse molendag te Geffen.
= De kontaktdag van de particuliere moleneigenaren.

Kontakt met gemeenten:
In de loop van 1986 werden met diverse molen-eigenaren mondelinge en schriftelijk kontakten onderhouden met betrekking tot restauraties, het beheer van molens, het werken met molens etc.

De archiefcommissie:
Enige tijd geleden is er een archiefcommissie opgericht om de historische en actuele feiten van de molens in onze streek te verzamelen en in archief te brengen. De mensen, die dit nuttig werk doen zijn Robbert Verkerk, Stefan Willems en Perry Hendriks.

Publikaties:
De Molenvriend:
Ons lijfblad de Molenvriend hebben we het afgelopen jaar 3X uitgegeven. Binnen onze vereniging wordt de Molenvriend als een van de belangrijkste zaken beshouwd.
Het informeert onze leden en donateurs, de overkoepelende molenorganisaties, zusterorganisaties etc., wat er zoal in onze vereniging gebeurt, hoe het met de molens in het Land van Cuijk gesteld is en welke plannen en aktiviteiten ondernomen worden. Daarom achten wij het ook van het hoogste belang, dat de kwaliteit van dit orgaan gehandhaafd blijft. Daarom worden er ook maximaal 4 stuks per jaar uitgegeven daar meerdere uitgevane al gauw tot redaktionele armoede leiden. Ook verhalen of vermeldenswaardige feiten van onze leden en donateurs zijn van harte welkom. Misschien hebt U wel frisse ideeën voor wat betreft de opzet of bepaalde onderwerpen of rubrieken.

Molens in de Regio

De Mariamolen te Haps.

Voor deze molen heeft de gemeente Haps een bedrag van f50.000,- uitgetrokken om een goede opknapbeurt uit te kunnen voeren. Een gedeelte van de kruivloer is verzakt en moet vernieuwd worden. Verder zijn de roosterluiken en de beltdeuren ingerot. De balustrade boven de inrijpoort is helemaal aan vernaging toe. Het metselwerk van de buitenmuren moet bijgewerkt worden en de molen heeft een komplete schilderbeurt nodig. Het is jammer, dat de Mariamolen al sedert een half jaar niet meer gedraaid heeft, terwijl er toch zeker met deze molen in de huidige staat gewerkt kan worden. De Molenvrienden Land van Cuijk zijn in afwachting van een schrijven, wat aan de gemeenteraad en de huidige molenaar gericht is.

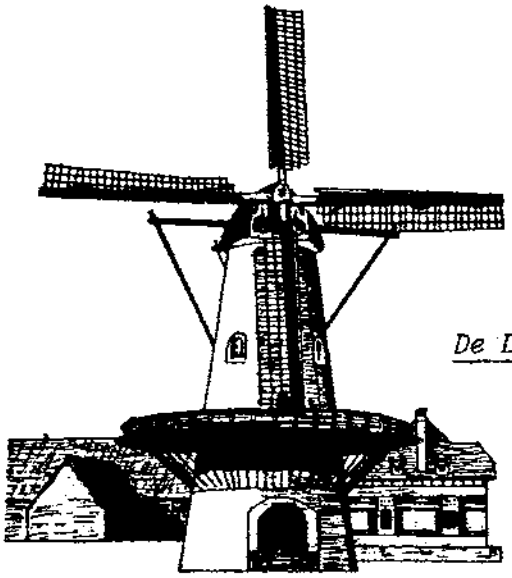

De Luctor et Emergo te Rijkevoort.

Enkele maanden geleden is deze molen door de gemeente Wanroy aangekocht. Met deze molen kan jammergenoeg niet meer veilig gewerkt worden. Er zijn al molenaars door een vloer en door het hekwerk gezakt, gelukkig met een goede afloop. De gemeente Wanroy is van plan de statige stellingmolen te restaureren. De kap moet van nieuw materiaal voorzien worden, verschillende zolders zijn aan vervanging toe, misschien een nieuwe roede en stukken van de balie moeten vernieuwd worden. Na dit alles de restauratie af te sluiten met een goede schilderbeurt. Onze vereniging heeft over enige tijd een bespreking met het gemeentebestuur van Wanroy, hoe we het gebeuren rond deze molen moeten aanpakken.

De Achtkantstellingmolen te Katwijk.

Molenmaker Haary Beijk is bijna klaar met het voltooien van de restauratie. Tijdens de laatste fase van de restauratie werd het complete gevlucht aangebracht. Ook de hele staart werd aan de molen gehangen. Verder werd het gaande werk en de zolder onder handen genomen. Eigenaar van Kempen, die in de vierkante onderbouw woont, heeft weer een prachtige stellingmolen. Het is binnenin trouwens ook een prachtig bouwwerk met veel authentieke onderdelen en maakt een kolossale indruk. De molen zal binnenkort worden opgeleverd en ook zal dan met de eigenaar besproken worden, hoe er met de molen gewerkt gaat worden. Ook deze molen is betrokken bij onze enquete met betrekking tot de vrijwillige molenaars, die op deze molen willen werken.

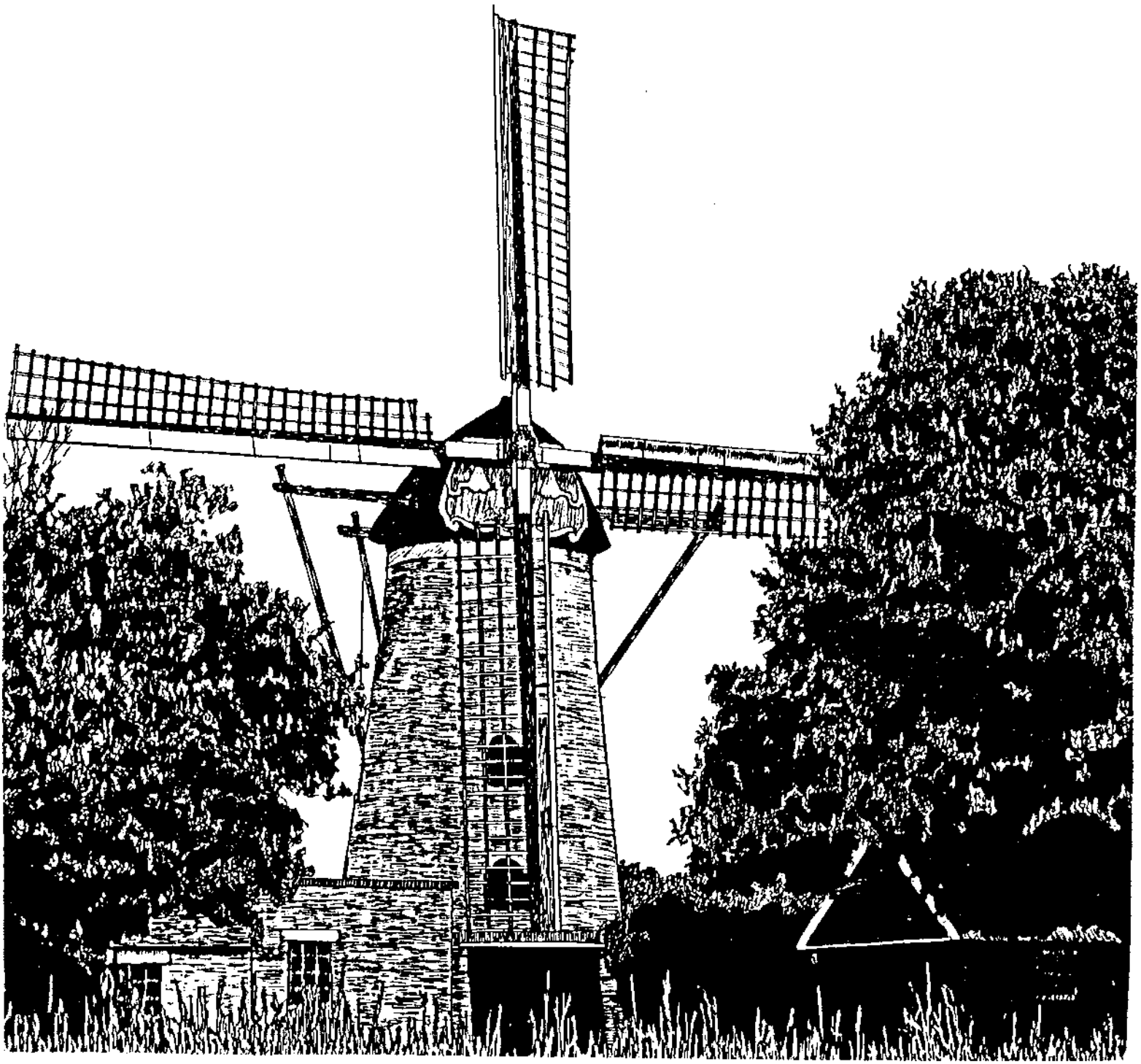

De Heimolen te St.Hubert.

Deze molen is nu helemaal gerestaureerd en opgeleverd. Hij staat er weer keurig bij. Tijdens het proefdraaien bij de oplevering werkte de molen goed en werd er zelfs nog mais gemalen. Het ligt in de bedoeling, dat mensen van onze vereniging met deze molen gaan werken. Daarvoor worden besprekingen gevoerd met de gemeente Mill om na te gaan in welke vorm dit kan gebeuren en onder welke voorwaarden. Binnen onze vereniging is een enquete gehouden om na te gaan, wie op deze molen wil werken.

Oeffelt.

Enkele weken geleden heeft molenmaker Coppens de kap op de romp laten plaatsen. Na 10 jaar wikken en wegen begint er nu toch schot in de restauratie te komen en zijn we er nu verzekerd van, dat het Land van Cuijk straks in totaal 11 molens rijk zal zijn. Momenteel is de molenmaker bezig met het afwerken van de kap en het hangen van het staartgedeelte. Zoals we begrepen hebben, wordt ook het complete gevlucht nog aangebracht en kan de molen straks in feite draaien. Voor het gaande werk en de vloeren binnenin is nog eens f 150.000,- nodig, welk bedrag nog bij elkaar gebracht moet worden. Na verloop van tijd zal dit bedrag zeer zeker ingevuld zijn en kan de molen afgebouwd zijn, zodat vrijwillig molenaar Theo van Bergen aan de slag kan. Hij staat op een mooie plaats, bij de noordelijke entree van het dorp.

Molennieuws uit de regio.

De Jan van Cuijk te Cuijk.

Zeilmaker van Neerven heeft 2 stuks kunsstofzeilen afgeleverd. Met deze molen wordt op elke zaterdag gedraaid of gemalen en leerlingen opgeleid. Tijdens het malen is gebleken, dat het steenschijf te diep in het spoorwiel loopt, waardoor wringing optreedt en de zaak nogal een bolderend geluid maakt. De spilbalk zal zeker 1 cm. teruggezet moeten worden om het samenspel van staven en kammen goed te krijgen. In het voorjaar worden de spruiten en de staartbalk geschilderd. Misschien op nog wel de romp en de rode bogen rond de ramen en deuren. Het jaarverslag van deze molen heeft o.a. geresulteerd in een verbetering van de biotoop. De plantsoenendienst heeft in samenwerking met de toeziend vrijwillig molenaar de biotoop bekeken, waarna de pantsoenendienst flink wat hoge bomen heeft verwijderd.

Ben Verheijen.

Erres en van Bergen bieden nu dubbele zekerheid, Erres en van Bergen bieden nu dubbele zekerheid

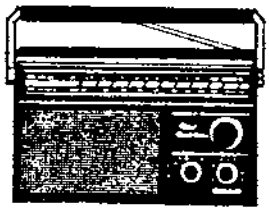

ERRES PORTABLE RADIO
TR 2244
4 Golfbereiken: MG, LG, KG en FM AFC. Groot uitgangsvermogen 1400 mW.

ERRES VIDEORECORDER
RS 64 VR 64
Frontloader, VHS-systeem. Voorprogrammering van 2 programma's tot 30 dagen.

Alles gratis thuisgebracht en aangesloten.
100 % eigen service, groot assortiment
unieke lage prijs

ERRES 130 LITER
DIEPVRIESKAST
3 Laden. Apart invriesvak. Geschikt voor onderbouw LCD thermometer.

V. BERGEN.

Burg. Ottenhoffstr. 2
Groesbeek
Tel: 08891- 1273

ERRES PORTABLE TV
RS 140402
37 cm. Kleurentelevisie. Keuzemogelijkheid van 12 voor keurzenders. Aangepast voor video-recorderweergave.

ERRES WASAUTOMAAT
RSW 439/58
Voorlader met 17 wasprogramma's. Regelbaar centrifugetoerental 120-850 omw./min. E-knop en 2-kg knop. Zeer zuinig met energie en water.

ERRES STEREO RADIO-
RECORDER TR 4845
4 Golfbereiken: LG, KG, MG en FM (stereo). Spatial stereo. Uitgangsvermogen 2 x 7,5 Watt Geschikt voor ferro, chroom en metaltape. Afneembare luidsprekerboxen (twee-weg).

ERRES 160 LITER KOELER
Automatische ontdooiing. Geschikt voor onderbouw. Links- of rechtsdraaiende deur. Leverbaar in wit of beige.

Erres en van Bergen bieden nu dubbele zekerheid, Erres en van Bergen bieden nu dubbele zekerheid

Watermolen Vierlingsbeek.

Even ten zuiden van Vierlingsbeek aan de weg Boxmeer-Venray lag bij de brug over de Vierlingsbeek, welke beek in de volksmond de molenbeek heet, vroeger de oude watermolen. Deze beek heeft al vanaf de middeleeuwen de watermolen draaiende gehouden.
In oude stukken is voor het eerst sprake van de molen de Vierlingsbeek in het jaar 1446, doch waarschijnlijk is de molen van oorsprong ouder. In het jaar 1531 werd ter plaatse een nieuwe molen gebouwd onder Floris van Egmond, Graaf van Buren.
Een en ander blijkt uit rekeningen van de bouw, die hiervan nog bewaard worden te Brussel in het Rijksarchief. We kunnen ons enigszins een idee vormen, hoe deze molen er uitzag, daar uit deze rekeningen blijkt, dat voor het molengebouw mergel en tichelstenen gebruikt werden, terwijl het dak afgedekt werd met stro.
140 Jaar later was ook deze molen weer versleten en werd in het jaar 1672 een geheel nieuwe molen gebouwd door de Vierlingsbeekse timmerman Hendricus Heijligers.
In het eiken hout drijfwerk had deze Vierlingsbeekse timmerman diverse spreuken uitgebeiteld. Zo werden door hem in een eiken balk de volgende treffende woorden gebeiteld:

De molen moet malen
De zon moet dwalen
De vink moet slaan
De wereld zal vergaan.

Op de eikenhouten koningsas, dit is de as waar het hoofdwiel aan bevestigd was, stond:
23 februari anno 1672, gemaakt door Hendricus Heijligers, timmerman Vierlingsbeek.
In 1724 werd er weer flink aan de molen gemetseld en getimmerd, wat blijkt uit archiefstukken van de gemeente Vierlingsbeek.
ook is er aan de molen een legende verbonden, die verhaalt, dat eeuwen geleden door de eigenaar een geldschat in de muren van de molen is verborgen, welke schat nooit meer is teruggevonden.
Oude mensen in Vierlingsbeek weten over de molen nog te vertellen, dat in ± 1875 de molen verkocht is. De koper ging voor de eigendomsoverdracht met twee manden vol geldstukken naar de notaris. Een van de manden begaf het onderweg en midden in Vierlingsbeek rolde de inhoud over straat.
Deze watermolen, een van de laatste in Noord Oostelijk Noord Brabant, lag mooi gelegen aan de molenbeek. Diverse kunstschilders kozen de molen als onderwerp. Zo hangt in de burgemeesterkamer ten gemeentehuize te Vierlingsbeek een werk van Pol Dom.
Helaas ging deze prachtige molen in de jaren 1940-1945 verloren. Tijdens de slag om Overloon, 26 september-16 oktober 1944, is de molen door de terugtrekkende Duitsers in brand gezet en geheel opgeblazen.
Het mooie grote molengebouw werd totaal verwoest. Het oude schoepenrad van 5.10 meter doorsnede en voorzien van 32 schoepen bleef evenals een grote molensteen behouden.

bron: uit archiefstukken van Archiefdienst Land van Cuijk.

Stefan Willems.

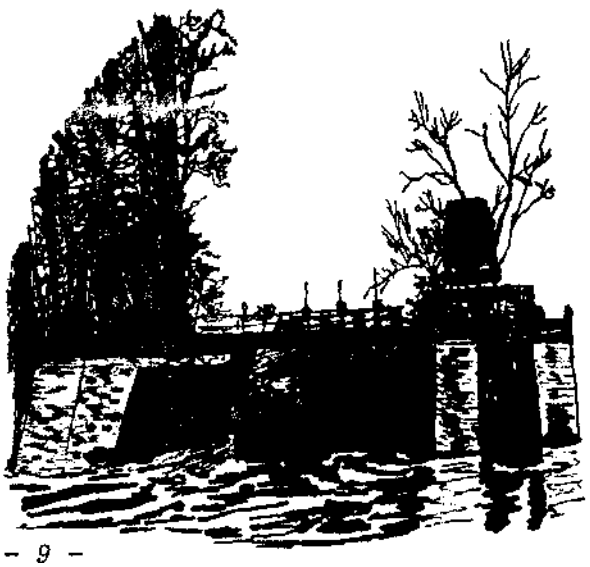

Jaarverslag van de korenmolen Jan van Cuijk te Cuijk over 1986.

Voor het algemeen overzicht kunnen we nog even teruggaan naar januari 1984. In deze periode moesten de vrijwillige molenaars het draaien met deze molen jammergenooeg staken, omdat verschillende balken in de kap door een storm waren verschoven en de beplating van de van Busselvoorzomen was losgewaaid. Het hele gevlucht was al langer in een slechte staat, maar nu was doordraaien helemaal niet meer verantwoord. In de periode, die volgde hielden de molenaars de zaak zo goed mogelijk bij, verwijderden de verweerde kalk van de muren van de opslagruimte en sloopten het hele hekwerk en de voorzomen van het wiekenkruis. Uiteindelijk stond de molen er triest bij met alleen nog de roeden, die van het hele gevlucht waren overgebleven.
Intussen werd er o.a. door de heer Havekes van de gemeente Cuijk hard gewerkt aan de restauratieplannen, waar uiteindelijk ongeveer f 70.00,- begroot zou worden. In juni 1985 na ongeveer anderhalf jaar stil te hebben gestaan, was het dan zover, dat molenmaker Beijk uit Afferden(L) kon starten met de restauratie. Zo werden de volgende zaken ter hand genomen: het aanbrengen van een nieuw achterkeuvelen, een nieuwe korte spruit en het aanscherven van een nieuw stuk aan het rechter voeghout. Verder werd de steenzolder voorzien van nieuwe vloerstroken en werd de kruilier opnieuw aan de staartbalk gehangen. Ook een stuk van de kruivloer werd vervangen. De molenmaker had het druk met andere molens en zo kon pas in oktober de restauratie van de Cuijkse molen hervat worden. Op een roede na werd het hele wiekenkruis vernieuwd en werd de molenkap voorzien van enkele lagen dakbedekking op rubberbasis, een nieuw en duurzaam materiaal. Intussen ontdeden de vrijwillige molenaars de vier staartschoren van spint en rot hout en brachten enkele verflagen aan. Verder deden zij nog divers schilderwerk en hielden de molen opgeruimd. Dit alles in goede samenwerking met de molenmaker en de gemeente Cuijk. Op 7 december 1985 was het dan zover, dat de beltkorenmolen zijn wieken weer kon laten draaien en de molenaars weer regelmatig met de Jan van Cuijk konden gaan werken. In het begin van 1986 werden de volgende zaken nog afgewerkt: het aanbrengen van een waterkering boven bij de askop, het vervangen van de kammen van de bonkelaar en het monteren van een nieuwe kaar op de steenzolder.
Tijdens het afgelopen jaar 1986 heeft de Cuijkse molen ongeveer 80 uur gedraaid. Dat gebeurde meestal op zaterdagmorgens, maar ook wel door de week of op zondag. In deze periode werd er ongeveer 1000kg. rogge, tarwe, mais of gerst gemalen. Het aantal bezoekers bedroeg ongeveer 400, waaronder diverse nationaliteiten. De molenaars gingen verder met het schilderwerk, het normale onderhoud en het opleiden van leerling molenaars.
De Jan van Cuijk heeft er weer zin in en verkeert in een goede maalvaardige staat. Verschillende zaken moeten echter toch nog aan de orde komen zoals:
- *het aanbrengen van de korte en lange spruit,*
- *het schilderen van de romp van de molen,*
- *het dichten van de betonnen dek van de opslagruimte i.v.m. inlekken,*
- *het aanbrengen van cementmortel op de binnenmuren van de opslagruimte,*
- *het verbeteren van de biotoop rondom de molen.*

In verband met dit laatste, is het noodzakelijk, dat het hoogopgroeiende geboomte vlak bij de molen wordt verwijderd en vervangen door laaggroeiende struiken. Dit alles is nodig om straks uit alle richtingen nog een redelijke windvang te hebben. Het is jammer, maar molens en bomen passen niet in elkaars gezelschap. Al met al moet er nog heel wat werk verricht worden om van de Jan van Cuijk een molen te maken, welke van binnen en van buiten gezien mag worden.

B. Verheijen, vrijwillig molenaar.

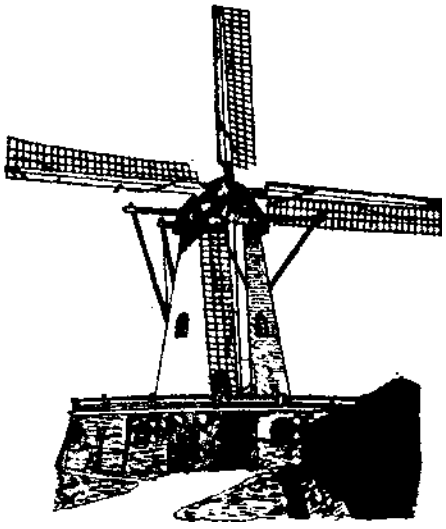

Ook in het Land van Cuyk zullen zowel vak- als vrijwilligmolenaars deze dag hun molens laten draaien en bezoek ontvangen. Wij hopen op deze dag op mooi weer en veel belangstellenden.

Een zaterdag uit het leven van een leerlingmolenaar.

Zaterdag- dan kunnen de meeste van ons wat langer blijven liggen. Echter dit geldt niet voor deze leerling-molenaar, die wordt geacht om negen uur op de molen aanwezig te zijn en zich aldaar te laten vormen tot.gediplomeerd vrijwillig molenaar.
Hoe dat op "onze" molen toegaat? Ik zal U dat proberen duidelijk te maken aan de hand van enige opgedane ervaringen.
Zoals gezegd om 9.00 uur (some half tien, dat ligt eraan of er iemand uit s'n bed kan komen) neemt het feest een aanvang, weer of geen weer. De laatste tijd "geen weer". Over het weer gesproken, staat er veel of weinig wind, uit welke hoek waait hij. Oost, geweldig, kruien dus, want het gevlucht staat op zuid-west (goed voor de rug). Eerst echter de ketting en bliksemafleider van de roede en de karweitjes binnen, zoals pal van het bovenwiel, stenen lichten, schijfloop uit het spoorwiel etc. Welk zeil wordt er gevoerd? Na enig heen en weer gepraat wordt het 'n hoge lijn. Nu kan de vang worden gelicht. Na een paar pogingen lukt dit. Langzaam zet het gevlucht zich in beweging. Maar na een paar omwentelingen blijft de zaak steken. Nu beginnen de loop en duw oefeningen. Hier wordt vooral aandacht besteed aan het voeterwerk, want voor je het weet tuimel je van de belt af als je niet tijdig blijft staan. Na wat geduw en getrek met de haak komt de gang er weer in en draaien de wieken lekker hun rondjes.
Alles wordt nog even nagelopen en aangezien er zoals meestal geen koren is om te malen wordt de theorie doorgenomen. Er wordt gevraagd naar de namen en funkties van de verschillende onderdelen van de molen en bij ontbreken van 'n antwoord, dat nogal eens voorkomt, geeft de instrukteur tekst en uitleg. Inmiddels loopt het tegen elf uur. Hetgeen in ons geval wil zeggen: koffie. We worden hiervoor uitgenodigd bij de molenaar. De koffie wil dan wel smaken en bovendien in het er erg gezellig. Als de koffiekan leeg is wordt de molen weer opgezocht. De vang wordt weer gelicht en tot onze vreugde en opluchting (vanwege het duwen) komt het gevlucht weer in beweging. De tijd staat echter niet stil en voor we het weten is het twaalf uur en wordt er besloten te stoppen. De molen wordt gevangen en de zeilen dienen te worden opgerold en dit laatste wordt voor ons de grootste sport. Vooral het klampen, als het goed gaat, in een keer, maar dit lukt niet altijd, dus wordt het twee keer, weer mis. Wacht de instructeur zal het weer eens voordoen. Mis, de dag kan voor ons niet meer kapot. Maar in alle eerlijkheid, het is bij hem meer raak dan mis en wij hopen, dat het ons in de toekomst ook lukt en dat zal wel moeten. Maar het begint te komen. Vervolgens wordt de molen weer teruggekruid, zowel de roede als de staart vastgezet.
De handelingen in het inwendige van de molen worden uitgevoerd en de zaterdagmorgen zit er weer op. We hebben er weer wat bijgeleerd.
Tot slot nog een vraag: Welke leerling molenaar of gediplomeerde molenaar wil dit rubriekje voortzetten?

Leerling molenaar,

Frits.

Jaarverslag 1986 Molen "de Korenbloem" te Mill.

Alvorens een overzicht te geven van de aktiviteiten op molen "de Korenbloem" te Mill eerst nog de vermelding, dat de molenaars in 1984 88 uur en in 1985 69 uur doorbrachten met onderhoud en draaien (malen) op deze molen.
Daadwerkelijk draaide de molen in 1986 48 uur, totaal werd door de molenaars Johan Reijnders en Stefan Willems 82 uur doorgebracht op de molen. Buiten het draaien met de molen werden in de loop van het jaar de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- *Er werd een nieuwe bevestiging voor roedketting en bliksembeveiliging op binnenroed gemonteerd, zodat nu afwisselend binnen en buitenroed vastgezet kunnen worden.*
- *De 2 zeilen, welke gerepareerd zijn werden door de molenaars met hydroline behandeld en beide opgehangen.*
- *De aansluiting van de bliksemafleider kabel bleek niet in orde. Dit is gerepareerd.*
- *Een stel versleten zeilen werden verwijderd van de buitenroede in afwachting van vervanging of reparatie.*
- *Door mogelijke inrot van de windpeluw werd een stukje van de vulstukken van het bovenwiel gehaald om aanlopen tegen te gaan op de lange spruit.*
- *Meelkuip geheel gedemonteerd en metalen delen geconserveerd, de loper werd voorzien van 2 jagertjes, zodat alle maalgoed nu in de meelpijp terecht komt.*
- *De molen draaide ter gelegenheid van nationale molendag 10 mei en op de zo succesvol verlopen molendag Land van Cuijk 1 juni met ongeveer 100 bezoekers.*
- *In het kader van de opleiding vrijwillig molenaar kregen enkele aankomende molenaars instruktie op de molen.*

Enige punten van zorg zijn:

- *Toestand roeden in het algemeen en de staart. Voorts belemmert het zwaar kruien het makkelijk werken met de molen. Het ontbreken van het 2e stel zeilen.*
- *Kontrole van de windpeluw lijkt noodzakelijk. Ook de belt behoeft enig onderhoud, toestand van de grasmat en loszittende kruipalen.*

De molenaars zullen naar vermogen proberen i.s.m. de heer v. Kempen iets te doen aan bovengenoemde problemen. Ondanks het feit, dat ook andere molens in het Land van Cuijk aandacht van de molenaars vragen, zal het duo Reijnders-Willems trachten in 1987 zoveel mogelijk de molen "de Korenbloem" te bezoeken.

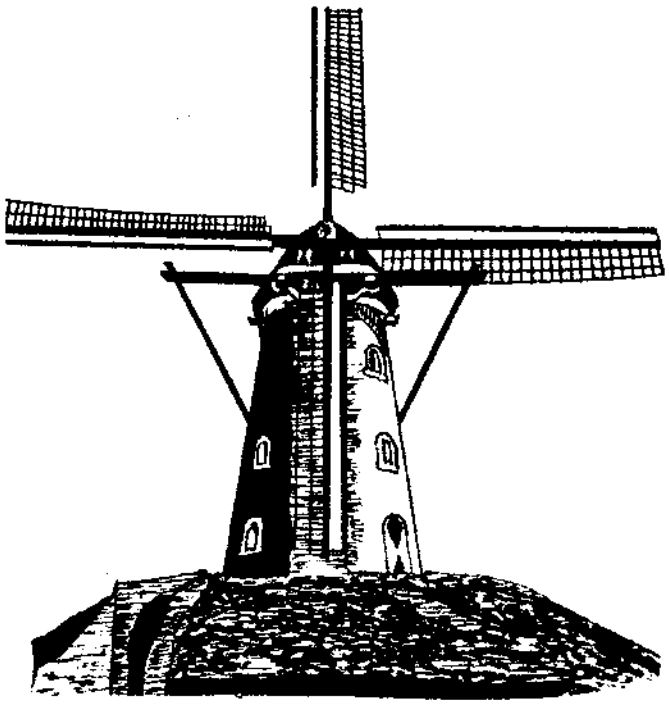

Jaarverslag 1986 standerdmolen De Ster te Wanroy.

De molen heeft 43 keer gedraaid, waarvan 10 keer graan gemalen.
Aktiviteiten:
enkele excursies, Nationale molendag, niet opgenomen in de fietsroute, waardoor niet zoveel bezoekers, wel bezoekers met veel belangstelling voor de molen.
Molendag Land van Cuijk, een groot succes en voor herhaling vatbaar.
Onder de bezoekers, natuurlijk vanwege de zondag veel collega molenaars.
Ook dit jaar hebben we weer 24 uur aaneen gedraaid en ondanks het slechte weer veel bezoekers.
Films zijn er ook enkele gemaakt, waarvan een voor de T.V. uit Australië.
Reparatie's in het afgelopen jaar:
3 Wyrgbanden om de as gelegd. Hekwerk gecontroleerd en gerepareerd. Licht van de voormolen gangbaar gemaakt en het rondsel iets laten zakken en ook de loper gebalanceerd. Kruilier gedemonteerd en nieuwe kammen op laten lassen en weer gemonteerd. Kabel bliksemafleider nieuwe klem aangezet. Staart aan bovenzijde bekleed met dakleer. Door de gemeente is de muur van de onderbouw schoon gemaakt en het dak waterdicht gemaakt. Dit jaar begonnen met het smeren van hals- en penlager met reusel.
De zeilen zijn nu zo slecht, dat ze los scheuren van het touwwerk. Ook het hekwek begint slecht te worden, op sommige plaatsen zelfs gevaarlijk.
Gezien de toestand van bovenstaande moeten we gaan denken aan vervanging. Aan het steeds zwaarder kruien moet ook iets gedaan worden.
Wekelijks komen er leerlingmolenaars.

Jan Selten, vrijwillig molenaar.

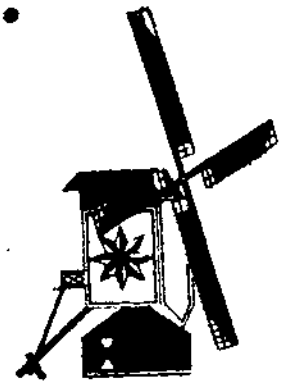

DE HAMSE MOLEN

BOOMKWEKERIJ-TUINCENTRUM TUINAANLEG

GEBR. SELTEN
MOLENSTRAAT 48
WANROIJ
TEL: 08859 - (5)2587

ALLES VOOR UW TUIN

OOK VERKOOP MOLENSTENEN

VOOR TUIN EN OPEN HAARD ϕ 80 tot 160 cm.

DE MOLENVRIEND

3e Jaargang Nr. 1 1987

Bijdragen van: Ben Verheijen, Eddy Derks, Stefan Willems, Robbert Verkerk, Johan en Olga Reijnders.

Tekeningen: Robbert Verkerk.

Overname van artikelen en tekeningen zonder toestemming van de uitgeefster is niet toegestaan.

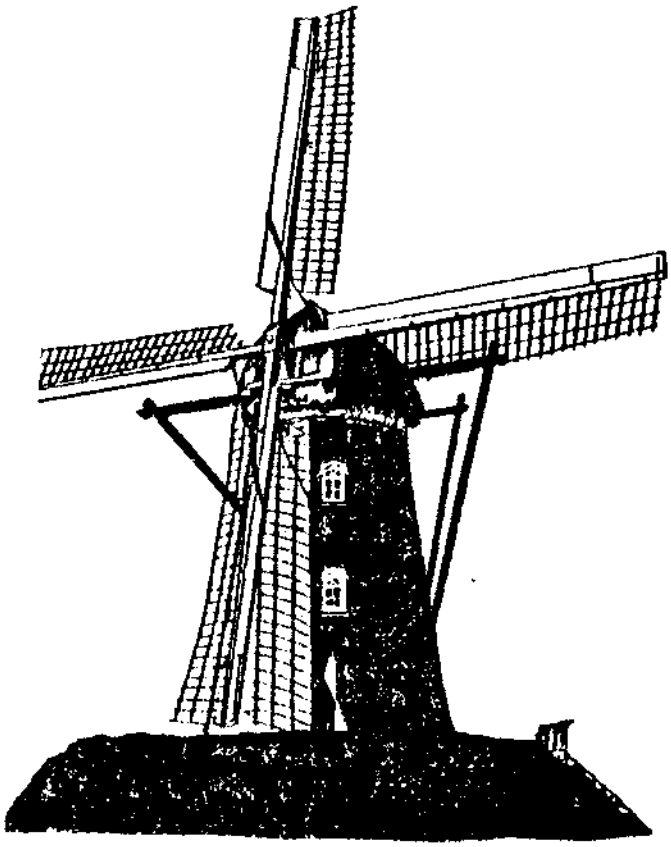

MOLENS ZIJN EEN KOSTBAAR ERFGOED VAN NEDERLAND
HOUDT DIT DAAROM GOED INSTAND MET VERZEKERINGEN VAN
ASSURANTIEKANTOOR DERKS
SPECIALIST IN MOLENVERZEKERINGEN

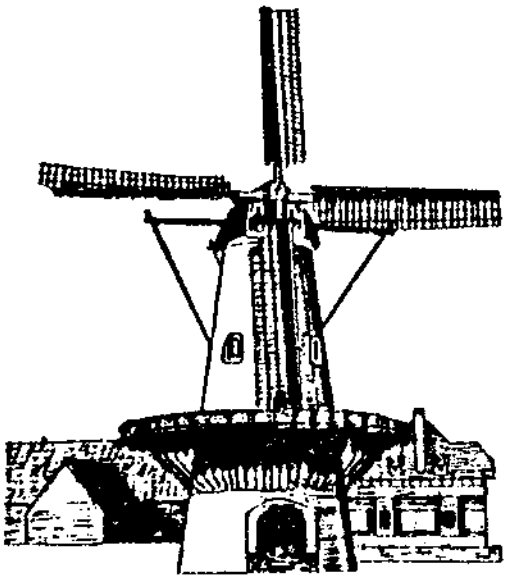

assurantiekantoor
DERKS

verzekeringen
hypotheken
financieringen

A.H.M. Derks, Molenstraat 6, 5437AB, Beers, Tel. 08850-15618. ABN 537527188. Giro 3606832

Molenvrienden

land van Cuyk

Vereniging
Molenvrienden
Land van Cuijk
Moleneind 4
5431 HW CUIJK
Tel: 08850 - 1 32 98

Beste molenvriend en molenvriendin

Sedert 1977 worden er in het Land van Cuijk mensen opgeleid tot Vrijwillig Molenaar. Na een afsluitend examen mogen zij dan zelfstandig met wind- of waterradmolens werken. Zo kan er koren gemalen of alleen maar worden gedraaid: in het laatste geval worden de maalstenen niet aangedreven. Een andere keer wordt er een onderdeel gerepareerd of algemeen onderhoud gepleegd om de molen in een zo goed mogelijke staat te houden. Onder deze groep Vrijwillig Molenaars en leden in opleiding leefde het idee om het molengebeuren in onze streek dichter bij de mensen de brengen. Om dit te kunnen verwezelijken hebben we in 1984 de Vereniging Molenvrienden Land van Cuijk opgericht. In samenwerking met de mensen in onze streek, met gemeenten en verschillende instanties zijn we beter in staat om de belangen van deze historische werktuigen te behartigen. We willen ons inzetten voor molenbehoud, restauraties en onderhoud in het algemeen om uiteindelijk te bereiken dat zoveel mogelijk molens in het Land van Cuijk kunnen malen of draaien. In verband met het kunnen realiseren van ons doel is uw steun zeer welkom. U kunt ons steunen door lid of donateur van onze vereniging te worden. U ontvangt dan minimaal drie maal per jaar ons verenigingsblad "De Molenvriend". Voor de door u gegeven steun zeggen wij u bij voorbaat hartelijk dank.

Het Bestuur

Naam + Voorl.:	.....	Naam Bank:	.....
Straat:	.....	Banknummer:	.....
Woonplaats:	.....	Gironummer:	.....
Postkode:	.....	Tel. nummer:	.....

Geeft zich op als lid van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk.

o Als kontributie per kalenderjaar heeft zij/hij minimaal *f* 20,= gestort op rekening 110556194 van de Rabobank te Cuijk.
Het gironummer van deze bank is 1085723.

Geeft zich op als donateur van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk.

o Als kontributie per kalenderjaar heeft zij/hij minimaal *f* 12,50 gestort op rekeningnummer 110556194 van de Rabobank te Cuijk.
Het gironummer van deze bank is 1085723.

o Heeft het bedrag voor lidmaatschap/donateur betaald aan de hieronder vermelde molenaar.

Naam Molenaar: ..... Handtekening lid/donateur

Handtekening Molenaar: .....

.....

(S.v.p. aankruisen wat van toepassing is)